

โหวตกรลอนของโนราละไมแห่งคณะมนโรร่า

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กับปฏิภาณของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์

จากบทความเรื่องเสน่ห์ทกรลอนโนราเดิม ของรองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์ ในวารสารรัฐสมิแล ฉบับที่ 3 ตุลาคม-ธันวาคม 2555 ทำให้ผู้เขียนระลึกถึงโหวตกรลอนของโนราละไมแห่งคณะมนโรร่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งคนส่วนใหญ่รู้จักในนาม มโนราห์คณะแพทยศาสตร์ เพราะบุคลากรส่วนใหญ่มาจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้ที่อยู่เบื้องหลังหรือผู้ให้การสนับสนุน คือ คุณสุนทร นาคประดิษฐ์ เลขาธิการคณะแพทยศาสตร์ แม้จะเป็นมโนราห์สมัครเล่น แต่โนราละไมและโนราสำราญ เคยเป็นโนราอาชีพมาก่อน ลีลาการแสดงจึงไม่แพ้มโนราห์อาชีพ สามารถแสดงได้ทั้งการรำแม่บท รำทำบทโดยเฉพาะการว่ากลอนมโนราห์ มีครมคมคายมาก ดังจะเห็นได้จากการแสดงต้อนรับพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อ 2 พฤศจิกายน 2529 และการแสดงต้อนรับนักกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 14 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2529 ซึ่งผู้เขียนและคุณจรัส ชูชื่น ได้รวบรวมและวิเคราะห์ไว้ในงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาการใช้ภาษาและโลกทัศน์ในบทมโนราห์” อย่างละเอียดแต่ละสรุปตัดตอนเป็นบทความเฉพาะ การแสดงต้อนรับพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2529 เป็นเวลา 25 ปีมาแล้ว

การแสดงครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อคราวพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มาเยี่ยมมหาวิทยาลัย ร่วมรับประทานอาหาร และสังสรรค์กับอาจารย์ ข้าราชการ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลสำคัญในหาดใหญ่และสงขลา เช่น นายเทศมนตรี เมืองหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529 นายกรัฐมนตรีได้ร่วมร้องเพลงกับวงดนตรีของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มโนราห์ละไมไม่ได้แสดง และกล่าวกลอนต้อนรับตอนหนึ่งว่า

“ได้ชมบุญของพ่อ (นายกรัฐมนตรี) ต่อไปอีก
นาน

ทั้งลูกหลานได้ประจักษ์ซึ่งศักดิ์ศรี

ท่านมา ม.อ. ลูกขออยู่อีกที

เขาว่าท่านใจดีโปรดเมตตากับอาจารย์ (ฮา)

สงขลานครินทร์ (ตอนนี้พ่อเหอ) ขาดสินจน
ทรัพย์

พ่อโปรดกำชับฝังปลุกลูกหลาน

ทั้งข้อทั้งขัดถูกตัดงบประมาณ

แต่ว่าท่านนายกท่านอย่าตกใจ

ทั้งขัดทั้งสนอับจนเครื่องมือ

ไม่สมกับคำลือว่าพ่อเราคนใหญ่ (ฮา)

คืนนี้จัดงานท่านคงเข้าใจ

ไม่มีหอประชุมแสนกลุ่มเต็มที

จัดงานกลางแจ้งไม่ใช่แก่งทำงาน

พวกเจ้านายหลายคนยังอึดอึดบัดสี (ฮา)

ละไมขอกราบกราน (สงสารต้าพ่อเหอ) สร้าง
อาคารให้สักที

ถ้าให้ดีขึ้นชื่อป้ายชื่อของพ่อเอง...”

กลอนบทนี้มีคารมคมคายอยู่หลายตอน เช่น

“ได้ชมบุญของพ่อต่อไปอีกนาน

ทั้งลูกหลานได้ประจักษ์ซึ่งศักดิ์ศรี”

“ได้ชมบุญของพ่อต่อไปอีกนาน” อาจตีความ
ได้ว่า ท่านนายกรัฐมนตรีคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป
อีกนาน แสนนาน

อีกบทหนึ่งว่า

“เขาว่าท่านใจดีโปรดเมตตากับอาจารย์”

เป็นกลอนที่ใช้คำตรงว่าท่านนายก “ใจดี” และ
โปรดเมตตากับอาจารย์ อาจเป็นความที่กิน
ความหมายกว้างว่า อาจส่งเสริมอาจารย์ให้เจริญ

ก้าวหน้า หรือ ส่งเสริมด้านงบประมาณต่าง ๆ อีก
บทหนึ่ง ก็คมคายมากกว่า

“ทั้งขัดทั้งสนอับจนเครื่องมือ

ไม่สมกับคำลือว่าพ่อเราคนใหญ่”

โดยเฉพาะข้อความที่ว่า “ไม่สมกับคำลือว่า
พ่อเราคนใหญ่” เป็นโวหารเชิงยกย่องและตัดพ้อ
ที่คมคายนุ่มนวลมากที่สุดทีเดียว

อีกบทหนึ่งว่า

“จัดงานกลางแจ้งไม่ใช่แก่งทำงาน

พวกเจ้านายหลายคนยังอึดอึดบัดสี

ละไมขอกราบกราน สร้างอาคารให้สักที

ถ้าให้ดีขึ้นชื่อป้ายชื่อของพ่อเอง”

กลอนบทนี้ เป็นบทที่กล่าวขออาคารหอ
ประชุม แล้วบอกว่า เมื่อสร้างเสร็จให้ชื่ออาคารหอ
ประชุม เป็นชื่อของ ๆ ผนฯ นายกรัฐมนตรีเอง นับว่า
เป็นเหตุผลและหลักจิตวิทยาในการขอ และเป็นที
พอใจของผู้ฟัง ผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง จากเสียงปรบมือที่
กึกก้องยาวนาน

อีกบทหนึ่ง ได้กล่าวชมนายกรัฐมนตรี ซึ่งตรง
กับบุคลิกภาพของ ๆ ผนฯ นายกรัฐมนตรี เป็นอย่าง
มาก

ดังคำกลอน

“นั่งขมนั่งเซยจะภิเปรยขึ้นให้ฟัง

นั่งยิ้มละไมไม่รู้ให้ให้หมั่ง

คงถูกใจเสียจึ่งนั่งยิ้มแยมแพรมพราว

ลูกถามกะไม่ตอบคงชอบลูกสาว (ฮา)

ละไมขอกล่าวให้บ่าวสาวเข้าใจ...”

กลอนบทนี้ มีโวหารที่เป็นสำนวนภาคใต้ ว่า

“ไม่รู้ให้ให้หมั่ง” หมายความว่าไม่ทราบจะให้
อะไรบ้าง

“คงถูกใจเสียจึ่ง” หมายความว่าคงถูกใจมาก

เมื่อมโนราห์กล่าวจบ ๆพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวปราศรัยกับแขกผู้มีเกียรติที่มาร่วมต้อนรับ ๆพณฯ นายกรัฐมนตรี และกล่าวถึง การแสดงของ มโนรา“ได้ดูโนรา โนราได้ให้การบ้านมาหลายตั้งข้อ แต่สังเกตให้ตึนะครับเวลาโนราเขาพูดถึงนายกนี้ เขาไม่ได้บอกว่า นายกรัฐมนตรี (ฮา) นายกในที่นี้ มีไม่ต่ำกว่าสิบ นายกสภามหาวิทยาลัย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกสโมสรอาจารย์และข้าราชการ นายกองค์การนักศึกษา เพราะฉะนั้นโปรดช่วยกันรับปัญหาที่โนรา ให้การบ้านมา...”

นับว่าเป็นโหวตที่แสดงปฏิภาณของ ๆพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่คมคายลึกซึ้ง เชิงอารมณ์ขัน และยกย่องแขกผู้มีเกียรติที่มีคำว่า “นายก” นำหน้าได้อย่างครบถ้วน นำขึ้นขมจริง ๆ

แม้ว่าเป็นการแสดงสั้น ๆ เพียงไม่กี่คำกลอนแต่ โนราละไมก็ได้แสดงโหวตกลอนที่คมคายไพเราะ เข้าถึงอารมณ์ของผู้ฟัง ดังจะเห็นได้จากเสียงหัวเราะ

เป็นระยะๆ แม้เป็นมโนราห์สมัครเล่น แต่ลีลากรรม กลอนไม่แพ้มืออาชีพ โดยเฉพาะการแสดงต้อนรับ นักกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 14 ซึ่งมีการแสดงเต็มรูปแบบทั้งบทเกี่ยวมาน รำทำบท ลีลากลอนทั้ง กลอนมโนราห์และกลอนหนังตะลุง กลอนทอย ซึ่งผู้เขียนจะนำเสนอโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เฉลิม มากนวล และ จรัส ชูชื่น. 2540. “การศึกษา การใช้ภาษาและโลกทัศน์ในบทมโนราห์”. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. 2555. “เสน่ห์กลอนโนราห์เดิม”. รุสมีแล ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 (ตุลาคม-ธันวาคม).

